

PRIDEVI

Pridevi imaju obeležje roda, broja padeža, vida i komparacije. Svi pridevi (osim nekih stranog porekla, npr.: roze, braon) imaju sva tri roda: muški, ženski i srednji, odnosno oba broja: jedninu i množinu. Veliki broj prideva razlikuje određeni i neodređeni vid, tj. ima duže i kraće oblike u promeni. Morfološka razlika među njima vidljiva je jedino u oblicima za muški i delimično za srednji rod u jednini. Preovlađuje promena određenog vida, dok se ona neodređenog pre svega može naći u frazemima i u jeziku književnosti.

JEDNINA						
neodređeni vid / kraći oblici			određeni vid / duži oblici			
	muški r.	ženski r.	srednji r.	muški r.	ženski r.	srednji r.
N	lep	lep-a	lep-o	lep-i	lep-a	lep-o
G	lep-a	lep-e	lep-a	lep-og	lep-e	lep-og
D	lep-u	lep-oj	lep-u	lep-om	lep-oj	lep-om
A	lep / lep-a	lep-u	lep-o	lep-i / lep-og	lep-u	lep-o
V	lep-i	lep-a	lep-o	lep-i	lep-a	lep-o
I	lep-im	lep-om	lep-im	lep-im	lep-om	lep-im
L	lep-u	lep-oj	lep-u	lep-om	lep-oj	lep-om

MNOŽINA						
neodređeni vid / kraći oblici			određeni vid / duži oblici			
	muški r.	ženski r.	srednji r.	muški r.	ženski r.	srednji r.
N	lep-i	lep-e	lep-a	lep-i	lep-e	lep-a
G	lep-ih		lep-ih			
D	lep-im		lep-im			
A	lep-e	lep-e	lep-a	lep-e	lep-e	lep-a
V	lep-i	lep-e	lep-a	lep-i	lep-e	lep-a
I	lep-im		lep-im			
L	lep-im		lep-im			

U nekim oblicima prideva izvršene su glasovne promene:

PRIDEV	ROD / PADEŽ	GLASOVNA PROMENA	OBLIK
dobar	ženski i srednji rod i kosi padeži	nepostojano a	dob <u>ra</u> , dobro dob <u>rog</u>
veseo	ženski i srednji rod i kosi padeži	prelazak l u o	vesel <u>a</u> , vesel <u>o</u> vesel <u>og</u>
težak	ženski i srednji rod i kosi padeži	nepostojano a jednačenje suglasnika po zvučnosti	teš <u>ka</u> , teš <u>ko</u> teš <u>kog</u>
koristan	ženski i srednji rod i kosi padeži	nepostojano a gubljenje suglasnika	korisn <u>a</u> , korisn <u>o</u> korisn <u>og</u>

Komparacija prideva podrazumeva poređenje dva pojma. U srpskom jeziku komparativ se gradi pomoću tri nastavka.

POZITIV NASTAVAK KOMPARATIV

nov	-iji	noviji
mlad	-ji	mlađi
lep	-ši	lepši

Pridevi koji se završavaju na **-ak** i **-ok** grade komparativ od skraćene osnove.

POZITIV	OSNOVA	NASTAVAK	KOMPARATIV
kratak	krat-	-ji	kraći
visok	vis-	-ji	viši

Superlativ se gradi dodavanjem prefiksa **naj-** na komparativ: **najnoviji**, **najmlađi**, **najlepši**, **najkraći**, **najviši**, **najjači**.

Supletivnu komparaciju imaju četiri prideva u srpskom jeziku.

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
velik	veći	najveći
mali	manji	najmanji
dobar	bolji	najbolji
zao	gori	najgori

Glasovne promene koje izaziva komparacija

POZITIV	GLASOVNA PROMENA	OBLIK
tih	jotovanje	tiši
gust	jotovanje jednačenje suglasnika po mestu izgovora	gušći
tesan	nepostojano a jotovanje jednačenje suglasnika po mestu izgovora	tešnji

Pridevi se slažu s imenicom uz koju stoje u rodu, broju i padežu.

Maja ima akuzativ jednine ženskog roda
belu mačku.

Maja se igra s instrumental jednine ženskog roda
Belom mačkom.

Prema značenju pridevi mogu biti:

- opisni**: mlad, star, dobar, hrabar, visok, nizak...
- prisvojni**: mamin, tatin, sestrin, očev, Markov, Jovanin, školski, beogradski...
- gradivni**: zlatan, drven, metalni...

č) **pridevi vremenskog odnosa:** današnji, sutrašnji, večerašnji...

ć) **pridevi prostornog odnosa:** levi, desni, gornji, donji...